

Saagem tuttavaks: muusika- maailma Ferrarid jõudsid kohale

Poolteise aasta eest alustanud Eesti Pillifondi ülesanne oli tõeline *mission impossible*: osta meie muusikuile haruldased ajaloolised keelpillid, mille kõla on sama ilus kui pill ise. Nüüd on Eestis juba kuus väarikat pilli: neli viulit, üks altviul ehk viola ja üks tšello, mille kogumaksumus on 800 000 eurot. Fookus uurib kolmelt muusikult, mis tunne on sellist rariteeti käes hoida.

Johanna Vahermägi...

... mängib violaga, mille on tõenäoliselt valmistanud pillimeister **Thomas Urquhart** aastail 1650–1700. „Vanade violade valik on maailmas väga-väga väike, eriti nende oma, millel ka mängida saab. See on harukordne, et mõni niisugune veel alles on,“ ütleb Johanna. „Ma olen üliõnnelik, et selle pilli sain – see on fantastiline! See kõlab madalalt kui tšello, ülevalt kui viiul ja keskel on imeliselt säravad registrid. Siiani ei suuda oma õnne uskuda!“

„Selle viola puit on nii vana, et resonantsiga tekkivad ülemhelid on väga rikkalikud, ka üldine toonikäsitus on hoopis teine. Kõige sellega harjumine võtab muidugi omajagu aega. Pill on ka väga paindlik, kiire reaktsiooniga nagu automaailmas mõni eriti vingeline Ferrari – vaid mõtled ja juba ta lendab,“ selgitab muusik. „Teiste pillidega pead palju enam tööd tegema.“ Teisalt seab pilli väarikas iga ka teatud piirangud: „Suur õhuniiskus ja temperatuuri kõikumine mõjuvad halvasti, nii et rõskes kirikus ja õues ma ei mängi.“

Missioonitundega investering

Swedbank on koos Eesti Rahvuskultuuri Fondi ja dirigent Paavo Järviaga Eesti Pillifondi üks asutajaid. 2015. aastal tegevust alustanud Pillifond on ellu kutsunud selleks, et soetada väärtuslikke muusikainstrumente ning anda neid andekatele muusikutele kasutamiseks, aitamaks kaasa nende rahvusvahelisele edule. Koostöös erasektori ja -annetajatega soetab fond 1–4 instrumenti aastas, mis antakse interpreedile mängimiseks kuni viieks aastaks. Pillifondi fookuses on eelkõige 18.–20. sajandi keelpillid, mille hinnad algavad 50 000 eurost. See on missioonitundega investering, mis aitab meie kultuuri, noori ja muusikat.

KATRI KORBUN

Johanna Vahermägi on soleerinud mitme orkestri ees Iisraelis, Itaalias, Soomes ja Eestis ning mänginud ka Barcelona Liceu ooperiteatris ja Jeruusalemma sümfooniaorkestris. Ta töötab ka õppejõuna Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias.

KÄTRI KORBLIN

Leho Karin

on üks Eesti tuntumaid tšelliste. 1993. aastast mängib ta Tallinna Kammerorkestris. Solistina on ta üles astunud ka Soomes ja Rootsis. Ta on tšellopedagoog Tallinna Muusikakeskkoolis.

Leho Karini...

... kätte sattus **François Fourier Nicolas'** 1798. aastal valminud tšello. „On teada, et see on Pariisis tehtud ning pillimeister töötas **Napoleoni** õukonna orkestri juures. Seega on tõenäoline, et just selle pilli helide saatel krooniti Napoleon keisriks.“

Leho sõnul on tegu väga hea pilliga: „Avastamist on muidugi veel palju. Üksi mängides pole eriti keeruline, aga orkestris ja ansambelis pean rohkem vaeva nägema, sest seal kõlab pill teisiti, kui olen harjunud.“ Ta toob näite, et viuldaja **Dmitri Sitkovetski** ostis Stradivariuse viiuli ja tal kulus sellega harjumiseks terve aasta. „Ka mul on kohati tunne, et pean hakkama uuesti oma tehnikat otsima, sest see tšello avab minu jaoks täiesti uued dimensioonid,“ muigab Leho. Tegelikult mängivad peaaegu kõik maailma tipud laenatud pillidega. „Viini filharmoonikutel on terve orkester vanadest pillidest,“ sõnab ta. „Kujutage ette, mis hääl sealt tuleb – 50–60 pilli!“

Leho nendib, et pärast seda on väga raske tulla tagasi kehvema pilli juurde. „Oled ju harjunud parimaga. Ka mul on praegu vahel rullnoka tunne – tahaks kogu aeg vajutada,“ naerab ta.

Linda-Anette Suss...

... mängib **Giuseppe Gagliano** ja tema venna **Antonio** ühistööna u 1775–1780 valminud viiulil. Ta rõhutab, kui oluline roll oli asjade käigus **Marje Lohuarul**. „Tema panus on täiesti hindamatu! Suur aitäh talle ja kõigile, kes ideega kaasa läksid ning julgusid taolist investeeringut teha.“

Linda-Anette ei saanud enne viiuli kättesaamist ootusärevuse tõttu kaks päeva magada. Praegu, kui viiul on tema käes olnud veidi üle kuu, tunneb ta, et tegu on tema pilliga: „Sain just selle, mis mulle sobib!“

Uue, saati veel nii haruldase pilliga harjumist võrdleb muusik olukorraga, kui kohtud õrna inimesega: „Sa ei saa kohe peale lennata ja oodata, et ta kõik ära räägib – tuleb õrnalt meelitada. Kui õigesti küsida, annab ta sulle imelise hääle. Kui aga vale tehnikat või jõudu kasutada, võib pill hoopis kinni minna.“

Nii et praegu toimubki teineteisega kohanemine, kusjuures pill on peaaegu kogu aeg Linda-Anettega koos: „Isegi autos ei pane ma seda tagaistmele, vaid hoian eesistmel silma all.“

KÄTRI KORBLIN

Linda-Anette Suss

on esinenud solistina mitmes riigis ning soleerinud ERSO, Vanemuise Sümfooniaorkestri jt ees. Sel hooajal alustas Linda-Anette tööd Vanemuise Sümfooniaorkestri kontsertmeistrina.